

Sygn. akt : VU 2010/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 kwietnia 2013 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: Ewelina Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 10 kwietnia 2013 r. w Legnicy

sprawy z wniosku R. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania R. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 26 listopada 2012 roku

znak (...)

I. zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 26 listopada 2012 roku znak (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy R. G. prawo do emerytury od dnia (...),

II. stwierdza, iż organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do świadczenia.

Sygn. akt VU 2010/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 listopada 2012r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawcy R. G. prawa do emerytury. W uzasadnieniu powyższej decyzji organ rentowy wskazał, że ubezpieczony nie udowodnił żadnego okresu pracy w warunkach szczególnych wobec wymaganych 15 lat. ZUS nie uwzględnił jako pracy w warunkach szczególnych następujących okresów zatrudnienia wnioskodawcy:

- w (...) Sp. z o.o. w L. od 02 marca 1973r. do 28 lutego 1994r., ponieważ w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z dnia 04 stycznia 1996r. wykazane stanowiska pracy, tj. ślusarz – spawacz nie figuruje we wskazanym dziale, pozycji i punkcie zarządzenia Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego,

- w (...) Sp. z o.o. w P. od 01 marca 1994r. do 31 grudnia 1998r. na podstawie świadectwa pracy z dnia 24 sierpnia 2011r., ponieważ praca we wskazanym okresie nie była świadczona stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (wykonywał prace równocześnie w dwóch charakterach). Wykonywanie pracy w dwóch charakterach w obszarze tego samego działu i pozycji zarządzenia branżowego, wyklucza możliwość spełnienia wymogu wykonywania pracy stale i w pełnym

wymiarze czasu pracy, przewidzianym dla danego stanowiska pracy. Ponadto, w wyżej wymienionym świadectwie pracy i w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z dnia 26 października 2012r. nie określono w jakim okresie wnioskodawca zajmował stanowisko ślusarza a w jakim spawacza.

Od powyższej decyzji odwołał się wnioskodawca R. G., wnosząc o jej zmianę i przyznanie prawa do świadczenia. W uzasadnieniu podniósł, że w zakwestionowanych przez ZUS okresach, wykonywał pracę w warunkach szczególnych, bowiem pracował jako spawacz. Wprawdzie posiadał angaż ślusarza – spawacza, ale było to związane z tym, iż pracował w brygadzie montażowej. Faktycznie jednak stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace spawalnicze.

W odpowiedzi na odwołanie, organ rentowy wniosł o jego oddalenie, uzasadniając jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

R. G. urodził się (...). Na dzień 01 stycznia 1999r. wykazał 28 lat, 3 miesiące i 10 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Nie przystąpił do OFE i nie pozostaje w stosunku pracy, który rozwiązał w dniu 29 czerwca 2011r.

Obecnie jest uprawniony do świadczenia przedemerytalnego.

Dowód: akta ZUS wnioskodawcy t. II.

Wnioskodawca w okresie od 02 marca 1973r. do 28 lutego 1994r. był zatrudniony w (...) Spółka z o.o. w L. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku ślusarza – spawacza.

Pracował w brygadzie składającej się z około 20-25 osób. Brygada dzieliła się na grupę spawaczy (około 4-5 osób) oraz grupę monterską (około 15-20 osób). W latach 70-tych i 80-tych wnioskodawca wykonywał prace spawalnicze przy montażu konstrukcji stalowych, maszyn i urządzeń hutniczych oraz górniczych w kopalniach i hutach, takich jak: suwnice czy kominy o wysokości 120-150 metrów. W późniejszych latach pracował na poszczególnych oddziałach kopalni (m.in. w P.), gdzie wykonywał prace spawalnicze przy remontach maszyn i urządzeń górniczych, np. kruszarek, suszek (oddział suszenia koncentratu rudy miedzi), maszyn flotacyjnych (oddział flotacji), przenośników, zbiorników rudy. W czasie pracy, remontowane urządzenie było wyłączone; pozostałe natomiast znajdowały się w ciągłym ruchu.

Prace w brygadzie wnioskodawcy generalnie przebiegały w ten sposób, iż w pierwszej kolejności ślusarze – monterzy montowali elementy określonych konstrukcji stalowych i przygotowywali je do spawania. Następnie, spawacze, w tym wnioskodawca, spawali poszczególne elementy konstrukcji. Było to spawanie elektryczne i gazowe. Prace te wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Od 01 marca 1994r. do 31 grudnia 1998r. wnioskodawca był zatrudniony w (...) Spółka z o.o. w P. na stanowisku ślusarza – spawacza. Także i w tym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace spawalnicze przy remontach maszyn i urządzeń górniczych.

Dowód: zeznania świadka L. K. 00:06:10-00:19:31,

zeznania świadka W. P. 00:19:59-00:27:56;

wyjaśnienia wnioskodawcy 00:28:04-00:36:02;

dokumentacja zawarta w aktach osobowych wnioskodawcy, dotyczących zatrudnienia w (...) Spółka z o.o. w L. oraz w (...) Spółka z o.o. w P..

W dniu 01 października 2012r. R. G. złożył wniosek o przyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury.

Decyzją z dnia 26 listopada 2012r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury.

Dowód: akta ZUS t. I – wniosek o emeryturę k. 1-2,

akta ZUS t. II – decyzja z dnia 26 listopada 2012r. k. 19.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie R. G. zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią przepisu art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 wskazanej ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 pkt 2, tj. 25 lat dla mężczyzn. Emerytura, o której mowa, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy- w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Stosownie do treści przepisu art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - ubezpieczonym urodzonym przed 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Wiek emerytalny, o którym mowa we wskazanym artykule, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Przy czym, zgodnie z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy, o których mowa powyżej, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Zgodnie z § 22 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz.U z 1983 r., Nr. 10, poz. 49) okresy zatrudnienia mogą być udowodnione zeznaniami świadków, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy.

Przewidziane w § 22 powołanego rozporządzenia ograniczenia dowodowe dotyczą wyłącznie postępowania przed organami rentowymi. W postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych, wnioskodawca może udowadniać okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego (por. wyrok SN z dnia 02.02.1996 r., II URN 3/95, OSNAP 1996/16/239).

W rozpoznawanej sprawie, wnioskodawca w dniu złożenia wniosku o emeryturę, tj. w dniu 01 października 2012r., nie miał ukończonego wieku emerytalnego. Wymagane 60 lat ukończył w dniu (...).

Bezspornie, na dzień 01 stycznia 1999r. ubezpieczony posiadał wymagane 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Na dzień złożenia wniosku o emeryturę nie przystąpił do OFE i nie pozostawał w stosunku pracy. Obecnie jest uprawniony do świadczenia przedemerytalnego.

Zdaniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczony nie spełnia warunków wskazanych w treści przepisu art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ponieważ nie udokumentował 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Wnioskodawca w odwołaniu podnosił, że w spornych okresach wykonywał pracę w warunkach szczególnych, w związku z czym, nabył prawo do wcześniejszej emerytury.

Dokonując ustaleń w zakresie charakteru pracy wykonywanej przez wnioskodawcę, w spornych okresach zatrudnienia, Sąd oparł się na zeznaniach świadków: L. K. i W. P. oraz wyjaśnieniach samego wnioskodawcy, a także dokumentacji zawartej w jego aktach osobowych, dotyczących zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. w L.. W ocenie Sądu, powyższe dowody w całości zasługują na wiarę. Zeznania świadków są spójne, logiczne i zbieżne ze sobą, nadto logicznie korespondują z wyjaśnieniami wnioskodawcy, oraz dokumentacją z akt osobowych, które Sąd także uznał za wiarygodne w całości.

Jak wynika z zebranego materiału dowodowego, wnioskodawca w spornych okresach zatrudnienia, tj. od 02 marca 1973r. do 28 lutego 1994r. w (...) Spółka z o.o. w L. i od 01 marca 1994r. do 31 grudnia 1998r. w (...) Spółka z o.o. w P. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace określone w wykazie A, dziale XIV, pod poz. 12 (prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym i atomowowodnorodowym).

Jednocześnie, charakter prac wnioskodawcy odpowiada także pracom wyszczególnionym w wykazie A, dziale XIV, pod poz. 25 (bieżąca konserwacja agregatów i urządzeń na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie). Jak bowiem zeznali świadkowie, w spornych okresach ubezpieczony wykonywał prace spawalnicze przy remontach maszyn i urządzeń górniczych, np. kruszarek, suszek, maszyn flotacyjnych, przenośników, zbiorników rudy. W czasie pracy, remontowane urządzenie było wyłączone; pozostałe natomiast znajdowały się w ciągłym ruchu. Była to zatem praca na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe były wykonywane prace w warunkach szczególnych (np. oddział suszenia koncentratu rudy miedzi, oddział flotacji).

Mając na uwadze przedstawione okoliczności, uznać należało, że wnioskodawca wykazał co najmniej 15-let pracy w warunkach szczególnych.

Z powyższych względów, Sąd, w punkcie I wyroku, na podstawie art. 477 [14] § 2 kodeksu postępowania cywilnego, zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.z dnia 26 listopada 2012r. znak: (...)w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy R. G.prawo do emerytury od dnia (...) (data osiągnięcia przez ubezpieczonego wymaganego wieku emerytalnego.).

W punkcie II wyroku, Sąd stwierdził, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do świadczenia.

Zgodnie z treścią art. 118 pkt. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – w przypadku ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego – organ rentowy wydaje decyzję w terminie 30 dni, przy czym za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się dzień wpływu do Zakładu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Przepis art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych - stanowi , że jeżeli Zakład - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest

obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności .

W rozpoznawanej sprawie okoliczności niezbędne do przyznania wnioskodawcy prawa do żadanego świadczenia zostały wyjaśnione na etapie postępowania sądowego. Dopiero bowiem w wyniku przesłuchania świadków i samego wnioskodawcy oraz analizy dokumentacji zawartej w aktach osobowych, dotyczących okresów zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. w L., możliwe było dokonanie oceny charakteru prac wykonywanych przez skarżącego w spornych okresach zatrudnienia i zakwalifikowania tych prac według obowiązującego wykazu A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Reasumując, Sąd uznał, iż - wydając decyzję w dniu 26 listopada 2012r. - organ rentowy nie popełnił błędu, skutkującego odpowiedzialnością za opóźnienie w przyznaniu świadczenia.

W tym stanie rzeczy, Sąd orzekł jak w punkcie II sentencji wyroku.